Magyar–szovjet barátsági nap Rúzsán

Tegnap magyar—szovjet barátsági napot szervezett Rúzsán a Hazafias Népfront megyei és szegedi járási elnöksége. Délelőtt Szegeden Molnár Sándor, a népfront megyei titkára fogadta Buczko Sztyepán Sztyepanovicsot, a kémiai tudományok kandidátusát, egyetemi docenst, a budapesti Szovjet Tudomány és Kultúra Háza tudományos és műszaki osztályának főelőadóját, akivel időszerű kérdésekről folytattak beszélgetést. Délután a szovjet tudós Rúzsára utazott, s részt vett a községi magyar—szovjet barátsági nap programjában. A rúzsai pártházban tartott vitaindító előadást Buczko Sztyepan Sztyepanovics a szovjet mezőgazdaságról mezőgazdasági szakemberek előtt, melyet baráti beszélgetés követett. Ezt követően magyar—szovjet barátsági találkozóra került sor, melyen a község lakói szép számmal vettek részt. Az eseményen a szovjet vendég a két nép barátságának fejlődéséről tartott előadást.

Osztálytalálkozó

Bensőséges háziünnepség színhelye volt a kiskundorozsmai általános iskola, huszonöt év után találkoztak az öreg diákok, akik 1949-ben elsőként végezték itt a nyolcadik általános iskolát. A Móra Ferenc úttörőcsoport a felszabadulás utáni első úttörőket — ma már jat nyert Szegemeglett családapákat, családanyákat — köszöntötte. Ennek az osztálynak tagjai szavaltak annak idején a Szabad Föld téli estéken, táncoltak, szórakoztatták a község öregjeit, fiataljait, s mikor az iskola énekkara első díden, az elismerő oklevelet Ortutay Gyula miniszter adta át. Az egykori diákokból, pedagógusok, mérnökök, katonatisztek, osztályvezetők és kiváló szakmunkások lettek. A találkozó kellemes hangulatban elköltött vacsorával ért véget.

Érték és értékelés

Bizottsági köszönet az olajipar dolgozóinak

Hétoldalas, sűrűn gépelt jelentés foglalja össze a Nagyalföldi Kőolaj- és Földgáztermelő Vállalat szegedi üzeme dolgozóinak idén végzett társadalmi munkáját. A beszámolóban — amelyet Juratovics Aladár üzemvezető mérnök, országgyűlési képviselő írt alá — már az első oldalon szemet szúr egy mondat, amely szerint a jelentésben csak a nagyobb munkák szerepelnek, mivel 94 brigád egész éves munkájáról részleteiben beszámolni néhány oldalon aligha lehet.

Alighanem mindenki tudja, hogy az olajipar, amely alig néhány esztendeje eresztett gyökeret Szegeden, egyike azon vállalatoknak, amelyek a legtöbbet teszik a városért. Alig akad olyan társadalmi munka a tarjáni csónakázótó építésétől az óvodák segítéséig, amelynek kapcsán ne kellene megemlíteni az olajipar brigádjait, dolgozóit. Ezért is döntött úgy a városi tanács vb társadalmi munkát szervező szakbizottsága, hogy tegnapi, pénteki ülését a vállalat algyői központi irodaházában tartja.

A napirenden szereplő beszámoló három fejezetben foglalta össze az olajipari dolgozók társadalmi munkáját: mit végeztek üzemen belül, mit a városban, s mit a tanácsi szervezésben. Mivel a terjedelem nemcsak a beszámoló készítőit korlátozza, aligha lehet most minden eredményükről beszámolni, ám mozaikként is sokat mond néhány, a beszámoló összefüggéseiből kiemelt adat. Üzemen belül elsősorban a karbantartásban, a munkahelyek kulturáltabbá tételében dolgoznak társadalmi munkában a brigádok. A gépészeti üzemegység 110 dolgozója szabad szombaton például 550 órában nagytakarítást végzett a munkahelyeken, s elvégezte a gépek, berendezések karbantartását. Másszor a karbantartó csoport és a műszerészek 450 óra társadalmi munkát végeztek az új műszerészműhely építésénél. A termelési üzemegység dolgozói mintegy 550 óra társadalmi munkát végeztek vezetékek építésénél. De hasonló adatokat lehetne felsorolni a többi üzemegységről, a gázüzemről, az építési és szállítási, valamint a szállítási és termelési üzemek szocialista brigádjairól.

Sokat dolgoznak a brigádok a városban is. Szegeden 15 gyermekintézménnyel, a múzeummal, s az algyői tanácsi kirendeltséggel kötöttek szerződést a brigádok. A szerződések alapján játékokat készítenek, tartanak rendben, s az épületeken is elvégeznek kisebb szakipari munkákat. De szerződés nélkül is segítenek, például a dorozsmai és a Madách utcai iskoláknak. Méghozzá nem is keveset.

Tanácsi szervezésben végzett társadalmi munkáik közül kiemelkedő részvételük a tarjáni csónakázótó építésében, ahol mintegy 4500 köbméter földet mozgattak meg és szállítottak el a brigádok. Ásotthalmon a könyvtár építésében segédkeztek, a 400 órás segédmunkán kívül elvégezve a körülbelül 95 ezer forint értékű villanyszerelést is. Algyőn rendbehozták az óvoda udvarát, segítettek a városrész útjainak javításában, s a rossz időjárás következtében nehéz helyzetbe került mezőgazdaság megsegítésére négyszer szerveztek társadalmi munkaakciót, amelyben közel 1400 óra társadalmi munkát végeztek. Idei összes teljesítményük 14 és fél ezer társadalmi munkaóra.

Eredményeik magukért beszélnek. Magyarázatként legfőljebb annyit érdemes hozzátenni, hogy 1100-an vesznek részt a vállalatnál a szocialista brigádmozgalomban. Munkájuk értéke legalább egymillió forint, nem is számítva azt a másfél milliót, amit a gyermekintézmények építésére adtak a városnak. Eredményeiket értékelve a társadalmi munkát szervező szakbizottság határozatban köszönte meg az olajipari dolgozók társadalmi munkáját, s a Hazafias Népfront városi bizottsága emléklapot adományozott az öt legjobban dolgozó brigádnak. De munkájukat az elismeréstől függetlenül is értékelik az általuk létrehozott értékek.

Sz. I.

Spanyol műszaki hét

Első alkalommal kerül hazánkban megrendezésre spanyol műszaki hét. A hétfőn kezdődő eseménysorozatról pénteken sajtótájékoztatót tartottak a magyar és a spanyol kereskedelmi kamara képviselői a Technika Házában. Pedro de Ussia, a spanyol kamarák legfelsőbb tanácsa magyar tagozatának elnöke elmondotta: a mostani műszaki hét alkalmával a spanyol üzletemberek igyekeznek megismertetni a magyar szakemberekkel a hűtőipar, a textil- és a csempegyártás gépeit, berendezéseit, s audiovizuális oktatási rendszereket.

Jubileumi kiállítássorozat

Öt országos művészeti kiállítás gazdagítja a felszabadulás 30. évfordulóját köszöntő rendezvények sorát a következő évben. Mint a Műcsarnok — a nagyszabású jubileumi tárlatok rendezésével megbízott intézmény — vezetői elmondták, az első országos kiállításra január 25. és február 23-a között kerül sor a Műcsarnok összes termeiben. „Köztulajdon" címmel az utolsó három évtized során született köztéri szobrokat, közösségi épületeket díszítő alkotásokat, vagy azok fényképeit mutatják be. E gyűjteményes kiállítás után — március 22. és április 20. között — a magyar plakátművészet legfrissebb termését láthatjuk majd a Szépművészeti Múzeumban. Ezt követi a jubileumi képzőművészeti kiállítás, a legutóbbi nemzeti tárlat óta készült festészeti, szobrászati, grafikai alkotások seregszemléje, amelyet április 2-án, a felszabadulás évfordulójának előestéjén nyitnak meg.

Május 17. és június 22. között országos karikatúrakiállításon 15—17 művész rajzait tárják a közönség elé. Végül a jubileumi tárlatsorozat iparművészeti kiállítással zárul. Június 7. és július 13. között a Műcsarnok termeiben a mai magyar iparművészetről nyújtanak átfogó képet a kiállításra kerülő modern használati és dísztárgyak.

Hószakadás

ÚJ FILM

Félelmetesen abszurd képsorral kezdődik a *Kósa—Csoóri—Sára* alkotótriász legújabb filmje, a *Hószakadás*. Katonák rohannak tüdejüket kiköpve, egymás arcába taposva, teljes menetfelszerelésben a húsz kilométeres, harcászati akadályokkal nehezített terepfutóversenyen a Kárpátok vörhenyesbarna gyűrődései között. Miért vagy mi elől futnak? A terepverseny célja: bemutatni egy vesztett háború utolsó felvonásának előestéjén a német tábornok előtt a magyar katonák harci kedvét. A háttér: a verseny előtt kihirdették, hogy a győztesnek két hét jutalomszabadság jár, a többiek másnap indulnak a frontra... Néhány perces képsor — művészi vélemény, vallomás, ítélet — a háborúról.

Így kezdődik a *Hószakadás* című filmballada. Igazi üzenete pusztán szavakkal nem fejezhető ki. Lényege, valódi tartalma ott bújik a mondatok mögött, a tájban, a szereplők arcán, ott bújik a hegyvonulatok, e „méregzöld tömlöc... hajdani szabadlegények édesanyja" Sára Sándor által felfedezett arcán, a szabadságos katona kemény fából faragott tekintetén, a hegyi tábor főhadnagy-parancsnokának ideges vonásaiban. Mert a Hószakadás olyan film, mely egyesíti a költészetet, a képzőművészet, a filmművészet, a színház legmarkánsabb jegyeit.

S ami a leglényegesebb, viseli az alkotók elkötelezettségének, történelemszeretetének következetes és letörölhetetlen bélyegeit. Mint ahogy a kortárs magyar filmművészet legjobbjai a történelem prizmáján keresztül szólnak hajdani eseményekről és mai valóságunkról, úgy küldi üzenetét a Hószakadás alkotói közössége is. Gondoljunk csak *Jancsó* Miklós eddigi életművére, *Kovács* András filmjeire, vagy a legutóbbi termésből például *Gyöngyössy* Imre költői alkotására, *A szarvasokká vált fiúkra*, amely a sátoraljaújhelyi börtönlázadásnak állít nagyszerű filmes emléket.

Történelem és elkötelezettség, művészet és politika kart karba öltve, egymást segítve jelennek meg ezen alkotók műveiben. Ebből a szempontból érdemes a Kósa—Csoóri—Sára alkotóhármas eddigi munkásságának mérföldköveire néhány pillantást vetni. *Tízezer nap* — a magyar parasztság harminc évének, óriási életformaváltásának gyönyörű filmje, tízezer lángoló nap, sűrű dráma, tragédia — a különösség igazsága. A *Feldobott kő*... emberi sorsába sűrített-summázott valóságlátás, a történelem sodrában élő ember helye és feladata. *Ítélet* — Dózsa Györgynek és a magyar parasztság 1514-es nagy háborújának monumentális tablója. Nem látványos, történelmi köntösbe öltöztetett szórakozás, hanem súlyos, kiélezett mondandó, elemző történelemszemlélet a művészet boncasztalán. Majd a *Nincs idő* — a hetvenes évek idegrendszerével a húszas esztendők ellenforradalmi terrorjára rezonálnak az alkotók, az emberi helytállásra, a tragikus és groteszk történelmi szituációkra, a súlyos társadalmi-emberi fordulókra összpontosítanak.

Most pedig a munkatársak ötödik közös filmje, a közös ügyre szövetkezett művészek ötödik alkotása, a Hószakadás. Emberi magatartásformák és döntések tanúi lehetünk a háború torzító tükrében. Tudatosan ötvöződik a bartóki példa, a magyar népballadák képigondolati világa, a kortárs művészek gondolataival, a modern filmművészet korszerű formanyelvével.

A kegyetlen, tragikus és groteszk terepfutás győztese, a szabadságos katona nagyanyjával elindul a hegyre. A fiú a doni csatában elveszettnek hitt apját, nagyanyja pedig fiát keresi a csúcsokon, ott, ahol „fölágaskodik a hegy", „ahonnan a csendőrlovas is lefordulna". A barlanghoz igyekeznek, melynek egyik bejáratához halni járnak a medvék, a másik bejáratához pedig azok az emberek, akikre „lent" már nincs szükség. A hegy, a végtelen rengeteg, az erdő, mely Bartók Cantata profanájában még a szabadság jelképe, most, itt méregzöld tömlöccé válik, ahol egyszerre keres menedéket a háború véres angyala elől szökött katona, a bátor-gerinces tiszt, búvóhelyet partizánlány, pásztor és filozófus, óvóhelyet gyerek és öregasszony. Keresve a túlélés lehetőségét, várva és vállalva a legszebb halált, a hószakadást, mely betakar fehéren, tisztán, puhán. Amikor már hiába ropog Csorba Márton kezében a partizánok villogó-köhögő géppisztolya.

Tandi Lajos

Diáklátogatóban Békésből

Békés megye szakemberellátottságának javítása, a káderpolitikai elvek eredményes megvalósítása érdekében az MSZMP Békés megyei bizottsága és a megyei tanács végrehajtó bizottsága tegnap, pénteken Békés megyei napot rendezett Szegeden, a József Attila Tudományegyetem központi épületének aulájában. A tanácskozáson részt vettek Békés megye párt-, állami és kulturális életének vezetői, a JATE és a SZOTE tanárai, az egyetemi párt- és KISZszervezetek vezetői, valamint a szegedi felsőfokú oktatási intézményekben tanuló Békés megyei fiatalok.

Békés megye gazdasági, kulturális és társadalmi életének helyzetéről *Enyedi* G. Sándor, az MSZMP Békés megyei bizottságának titkára tájékoztatta a hallgatóságot. Nemcsak az adottságokról, lehetőségekről, eredményekről számolt be, a gondokról is szólt. Felhívta a figyelmet azokra a problémákra, amelyeknek orvoslása a fiatal, tanult szakemberek feladata lesz. Különösen az orvos- és a pedagógushiány fölszámolásában számítanak a Szegeden tanuló fiatalokra. Aktuális gazdasági, kulturális témát érintő filmeket vetítettek, délután többek között *Nagy* Jánosnak, Békés megye tanácselnök-helyettesének előadása hangzott el. Összefoglalta a rendezvény tanulságait, ismertette az elképzeléseket, melyek szerint a megye határain túl felsőfokú tanulmányokat folytató hallgatókkal a jövőben rendszeres kapcsolatot akarnak teremteni.

Találkozások Tadeusz Szokollal

A Somogyi-könyvtár szőregi és móravárosi fiókkönyvtárában ma, november 30-án találkozásokra került sor: Tadeusz Szokol lengyel költővel találkoznak a szőregi általános iskolások, s a szegedi olvasók. A szőregi rendhagyó irodalomóra és a móravárosi író-olvasó találkozó keretében szőregi úttörők adnak elő a lengyel költő — Simai Mihály által magyarra átültetett — verseiből, Séra Éva tanárnő irányításával.

A Szegeden műfordító-ösztöndíjasként tartózkodó lengyel költő és novellista 1920-ban született Sztrahovicében. A költő gyermekkorában 7000 lakost számláló városka ma már nagyüzemekkel rendelkező, 80 000 lakosú középváros, híres teherautógyárral.

Lengyel vendégköltőnk szülei, s elődei halászgató parasztemberek voltak.

— Édesanyám vidám, nótásajkú asszony volt, tőle örököltem dalszeretetemet, édesapámtól pedig a betű imádatát, s a természet, az állat- és növényvilág iránti vonzalmamat — vallja magáról Taudeusz Szokol. A német megszállás idején merő bujdosás a sorsa. Gdanszk után rövid varsói tartózkodás következik, majd Bécsben köt ki. Innen is tovább bujdosik, a sok-sok ezer lengyelnek menedéket adó Magyarországra

— 1942-ben kerültem Budapestre, ahol antifasiszta hivatalnokok — Antal Józseffel az élen — menedékjogot biztosítottak ekkoriban a nácizmus sok ezer üldözöttjének — meséli a költő.

Tadeusz Szokol is Antal József segítségével került Balatonboglárra, a lengyel tannyelvű gimnáziumba. Itt érettségizett, s Magyarországon megjelenő lengyel újságok közölték első verseit.

Költőnk 1945 tavaszán utazhatott haza, kalandos és tragikus körülmények között. Otthon színészmesterséget tanult, majd a rádiónál helyezkedett el. Krakkóban két verseskötetet publikált, s novellákat jelentetett meg. Jelenleg Zsesovban, egy tartományi székhelyen a rádió irodalmi részlegének szerkesztője, szépirodalmi műsorok összeállítója. Harmadik verseskötete és novelláskötete megjelenés előtt áll. Most arra vállalkozott, hogy ösztöndíjas íróként hónapokon át Szegeden tökéletesítse nyelvtudását, s később — otthon — műfordításokat készít majd — magyarról lengyel nyelvre. Ifjúkora tájaira örömmel jött vissza, hiszen, amint mondja, a testvéri magyar nép fiait annak idején örökre szívébe zárta.

Dér Endre

Tapéták
— egyes típusokból —
50 százalékos árengedménnyel
kaphatók a DELTA KERESKEDELMI VÁLLALAT szaküzletében:
SZEGED, LENIN KÖRÚT 37. SZÁM.
amíg a készlet tart!
Udvarias kiszolgálás!
Bővebb felvilágosítás a szaküzletben!